

**INGLIZ TILINI O'QITISHDA YANGI AXBOROT
TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI VA
QULAYLIK LARI**

Abdullayeva Nigina Sadullo qizi

Innovatsion texnologiyalar universiteti 3-kurs talabasi

Alqarov Nazarbek

Innovatsion texnologiyalar universiteti Filologiya kafedrası assistent-o'qituvchisi

XXI asrda ta'lim jarayonida yangi axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish tobora kengayib bormoqda. Raqamli transformatsiya jarayonlari barcha sohalarida bo'lgani kabi, ta'lim tizimiga ham bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Ingliz tilini o'qitishda innovatsion yondashuvlar, zamonaviy axborot vositalari va interaktiv platformalarning qo'llanilishi o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va qulay qilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning 2020-yilda qabul qilingan "Raqamli ta'limni rivojlantirish konsepsiyasi" hamda "Chet tillarini o'qitish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi qarorlari til o'qitish jarayonida yangi texnologiyalardan foydalanishning davlat siyosati darajasida qo'llab-quvvatlanayotganini ko'rsatadi. Mazkur maqolada ingliz tilini o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklari, qulayliklari va amaliy jihatlari ilmiy tahlil qilinadi.

1. Axborot texnologiyalarining ingliz tili ta'limidagi o'rni

So'nggi yillarda ingliz tilini o'rganishda turli raqamli vositalar keng qo'llanilmoqda:

- **Interaktiv platformalar:** Moodle, Google Classroom, Edmodo, Coursera, Udemy – masofaviy ta'limni tashkil etishda samarali.
- **Mobil ilovalar:** Duolingo, Quizlet, Memrise, LingQ – so'z boyligini oshirish va grammatika ko'nikmalarini mustahkamlashga yordam beradi.
- **Multimedia vositalari:** videodarslar, podkastlar, audio mashg'ulotlar – talaffuz va tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

International Conference on Economics, Finance, Banking and Management

Hosted online from Paris, France

Website: econfseries.com

24th October, 2025

- **Sun'iy intellekt asosidagi vositalar:** ChatGPT, Grammarly, DeepL – yozma nutqni to'g'rilash, tarjima qilish va suhbatlashuvni mashq qilish imkonini beradi.
- **Virtual muloqot vositalari:** Zoom, Microsoft Teams, Google Meet – chet ellik o'qituvchilar bilan jonli muloqot qilishni osonlashtiradi.

2. Ingliz tili ta'limida yangi texnologiyalarning afzalliklari

1. **Samaradorlik** – o'quvchilarning bilim olish jarayoni interaktiv va qiziqarli bo'ladi.
2. **Moslashuvchanlik** – o'quvchilar istalgan joyda va vaqtda ta'lim olishlari mumkin.
3. **Shaxsiylashtirish** – topshiriqlarni har bir o'quvchining bilim darajasiga moslashtirish imkoniyati.
4. **Baholash tizimining qulayligi** – onlayn testlar, elektron jurnal va reyting tizimlari orqali tezkor natijalar olish.
5. **Ko'pkanallilik** – o'qish, yozish, tinglash va gapirish ko'nikmalarini kompleks rivojlantirish.

3. Qulayliklari

- Internet resurslari orqali cheksiz materiallarga kirish imkoniyati.
- Onlayn lug'atlar, ensiklopediyalar va elektron kitoblarning mavjudligi.
- O'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida tezkor aloqa va muloqot.
- Mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish.

4. Xalqaro tajriba va O'zbekiston amaliyoti

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, rivojlangan davlatlarda ingliz tili ta'limida Axborot kommunikatsion texnologiyalardan keng foydalanilmoqda. Masalan, AQShda onlayn kurslar (Coursera, Khan Academy), Buyuk Britaniyada masofaviy ta'lim tizimlari (FutureLearn), Janubiy Koreyada esa raqamli ta'lim dasturlari yuqori samaradorlik ko'rsatmoqda.

O'zbekistonda ham 2020–2025-yillarga mo'ljallangan “Chet tillarini o'qitish milliy dasturi” asosida umumta'lim maktablari, litsey va kollejlarda hamda oliy ta'lim

muassasalarida raqamli ta'lim platformalari joriy etilmoqda. "My English Lab", "IELTS Prep", "English Grammar in Use Online" kabi resurslar talabalar tomonidan keng qo'llanilmoqda.

5. Muammolar va yechimlar

- **Muammo:** ba'zi hududlarda internet tezligi past.
- **Muammo:** barcha o'qituvchilar ham texnologiyalarni to'liq o'zlashtira olmagan.
- **Muammo:** intellektual mulk va sifatli kontent tanqisligi.

Yechimlar:

- Raqamli infratuzilmani yanada rivojlantirish.
- O'qituvchilar uchun maxsus malaka oshirish kurslari tashkil etish.
- Mahalliy ta'lim kontentini yaratish va xalqaro hamkorlikni kengaytirish.

Xulosa

Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki, ingliz tilini o'qitishda yangi axborot texnologiyalaridan foydalanish, uni o'qitish va ta'lim sifatini oshirishning eng muhim omillaridan biridir. AKT o'quvchilarning til o'rganish, nutq o'stirish jarayoniga qiziqishini kuchaytiradi, ularni mustaqil izlanishga undaydi hamda xalqaro tajriba bilan tanishtiradi. Shuningdek, yangi zamon kadrlarining ilmiy salohiyatini oshirish, ularni tillarni o'qitishdagi yuqorida ko'rsatilgan zamonaviy texnologiyalardan nafaqat foydalanish, ularni o'qitish va o'rgatishda ham yuqori darajada salohiyatga ega bo'lish muhim sanaladi. Shu bois ingliz tili ta'limida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish kelajakda yuqori malakali, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash uchun mustahkam zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Brown, H. D. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. – New York: Pearson Education, 2015.
2. Warschauer, M. The Use of Technology in Language Learning and Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017.
3. Prensky, M. Digital Natives, Digital Immigrants. – On the Horizon, 2001.

International Conference on Economics, Finance, Banking and Management

Hosted online from Paris, France

Website: econfseries.com

24th October, 2025

4. Chapelle, C. A. Computer Applications in Second Language Acquisition: Foundations for Teaching, Testing and Research. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
5. Beatty, K. Teaching and Researching Computer-Assisted Language Learning. – Routledge, 2013.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Chet tillarini o‘qitish tizimini yanada takomillashtirish” to‘g‘risidagi qarori, 2021-yil.
7. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Raqamli ta’lim” konsepsiyasi, 2020-yil.